

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.379.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację numer 17772 Pana Posła Marcina Józefaciuka, w sprawie prac nad zmianą modelu finansowania składek na ubezpieczenia społeczne osób duchownych oraz przyszłości Funduszu Kościelnego, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

W odpowiedziach na interpelacje nr 5733 i 5889 Pan Poseł został poinformowany, że w zakresie zasad finansowania składek za duchownych oraz reformy Funduszu Kościelnego (FK) prowadzone są prace w ramach Międzyresortowego Zespołu do spraw Funduszu Kościelnego pod kierownictwem Pana Władysława Kosiniaka-Kamysza, Wicepremiera i Ministra Obrony Narodowej, mające na celu wypracowanie wspólnego stanowiska oraz przedstawienie projektu ustawy dotyczącej funduszu. Stan ten nie zmienił się od tamtej chwili.

Międzyresortowy Zespół do spraw Funduszu Kościelnego nie zrealizował jak dotąd zadań nałożonych zarządzeniem nr 5 Prezesa Rady Ministrów w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw Funduszu Kościelnego¹, w tym w szczególności nie przedstawił propozycji działań legislacyjnych, wynikających z wypracowanej koncepcji, zgodnie z § 2 przywołanego zarządzenia.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej 9 stycznia 2025 r. skierował do przewodniczącego Międzyresortowego Zespołu do spraw Funduszu Kościelnego (FK) pismo z prośbą o zwołanie kolejnego posiedzenia zespołu, które do dnia dzisiejszego nie zostało zwołane.

Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w sposób krytyczny odnosi się do półrocznych sprawozdań z pracy Międzyresortowego Zespołu (za pierwsze i drugie półrocze 2025 r. oraz za pierwsze półrocze 2026 r.) wskazując na zastój w pracach oraz niepodjęcie realnych działań w sprawie FK.

Kierownictwo resortu polityki społecznej zdecydowało wobec tego o podjęciu odrębnej inicjatywy ustawodawczej poprzez złożenie wniosku o wprowadzenie do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych² oraz niektórych innych ustaw wraz z Oceną Skutków Regulacji. Projekt zawiera propozycję kompleksowej reformy FK.

Zagadnienia związane z finansowaniem składek na ubezpieczenia społeczne osób duchownych z FK należą do działu „zabezpieczenie społeczne”, o którym mowa w art. 5 pkt 26 ustawy o działach administracji rządowej³. Działem tym kieruje Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, co wynika z § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów

¹ Zarządzenie nr 5 Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2024 r. w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw Funduszu Kościelnego (M.P. z 2024 r. poz. 17).

² Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 199, z późn. zm.).

³ Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1275, z późn. zm.).

w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej⁴. Z uwagi na to opracowana reforma ma na celu:

- określenie nowych źródeł finansowania zadań FK w odniesieniu do wydatków na utrzymanie, ochronę i odbudowę budynków sakralnych mających status zabytków należących do kościołów i związków wyznaniowych;
- rozłożenie ponoszenia kosztów składek na ubezpieczenia społeczne za duchownych między kościoły i związki wyznaniowe oraz duchownych;
- zagwarantowanie konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego osobom duchownym (art. 67 ust. 1 Konstytucji RP) w takim samym zakresie, w jakim korzystają z niego inne grupy społeczno-zawodowe;
- zapewnienie możliwości kontroli przez ZUS prawidłowości zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego osoby duchownej w celu weryfikacji posiadania przez nią tego statusu oraz celem weryfikacji zasadności i prawidłowości finansowania lub opłacania za nią składek przez instytucje kościelne lub związki wyznaniowe.

Jednym z zasadniczych elementów wskazanej propozycji jest likwidacja Funduszu Kościelnego, która ma pozwolić na zmniejszenie wydatków z budżetu państwa o około 3,2 mld zł w okresie 10 lat. Wprowadzenie zmian spowoduje niewielkie zmniejszenie dochodów do NFZ z tytułu składki zdrowotnej dla osób duchownych. Saldo szacuje się na kwotę łącznie ok. 25,4 mln zł w okresie 10 lat od wejścia w życie przepisów ustawy (rocznie od 2,1 mln zł do 3 mln zł). Omawiana propozycja ma też uregulować kwestię weryfikacji przynależności do kościoła lub związku wyznaniowego przez osobę uprawnioną do opłacania składek na zasadach obowiązujących osoby duchowne.

Rozwiązania, które znajdują się w projekcie muszą oczywiście zachować zgodność z zasadami konstytucyjnymi, m.in. z zasadą równości (art. 32 Konstytucji RP), prawem do zabezpieczenia społecznego (art. 67 Konstytucji RP) czy zasadą poszanowania autonomii i niezależności kościołów i związków wyznaniowych oraz z zasadą bezstronności władz publicznych RP w sprawach przekonań religijnych, światopoglądowych i filozoficznych (art. 25 Konstytucji RP).

Informuję, że pismem z 7 sierpnia 2025 r. skierowanym do Sekretarza Zespołu ds. Programowania Prac Rządu resort polityki społecznej odniósł się do otrzymanych w korespondencji z 1 sierpnia 2025 r. uwag dotyczących wniosku o wprowadzenie do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów ww. projektu ustawy, wskazując przy tym, że inicjatywa podjęta przez ministra do spraw zabezpieczenia społecznego w żaden sposób nie podważa roli i wyników prac prowadzonych w ramach Międzyresortowego Zespołu do spraw Funduszu Kościelnego.

Do chwili obecnej projekt przygotowany w resorcie pracy nie został rozpatrzony (posiedzenie ZPPR w tej sprawie - wyznaczone na 4 sierpnia 2025 r., a następnie przełożone na 11 sierpnia 2025 r. – nie odbyło się i zostało odroczone bez wskazywania daty). Dopiero po wpisaniu do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów, projekt ustawy przejdzie standardową ścieżkę rządowego procesu legislacyjnego obejmującą wszystkie etapy, w tym etap konsultacji społecznych.

Informuję, że plany rządu dotyczące FK nakreślono w ww. zarządzeniu nr 5 Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2024 r. w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw Funduszu Kościelnego. Zaznaczam przy tym, że Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie jest umocowany do udzielenia informacji dotyczącej dalszych losów i ewentualnych

---

⁴ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 2715).

zmian w FK, które dotyczyłyby finansowania składek na ubezpieczenia społeczne duchownych.

Niżej przedstawiam uzyskane z ZUS informacje dotyczące finansowanych z FK ubezpieczeń społecznych duchownych. Dane z poprzednich lat przekazane zostały w odpowiedzi na interpelację nr 5733.

Liczba płatników składek, którzy w dokumentach rozliczeniowych wykazali finansowanie składki na ubezpieczenia społeczne z Funduszu Kościelnego	
w roku:	
2024	2025
11 031	12 574

Liczba osób z podziałem na poszczególne kody tytułów ubezpieczenia, za które opłacane były składki na ubezpieczenia społeczne z Funduszu Kościelnego		
w roku:		
Kod tytułu ubezpieczenia ⁵	2024	2025
1010	19 081	20 478
1012	0	0
1020	3 054	3 004
Razem:	22 135	23 482

Przypis składek na ubezpieczenia społeczne (w zł) płatników składek, którzy w dokumentach rozliczeniowych wykazali finansowanie z Funduszu Kościelnego ⁶	
w roku:	
2024	2025
243 108 857,40	257 490 189,50

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Aleksandra Gajewska
Sekretarz Stanu

⁵ 10 10 - duchowny, nieprowadzący pozarolniczej działalności gospodarczej, opłacający składkę od minimalnej podstawy wymiaru,
10 12 - duchowny, nieprowadzący pozarolniczej działalności gospodarczej, opłacający składkę od zadeklarowanej nadwyżki ponad minimalną podstawę wymiaru,
10 20 - duchowny, nieprowadzący pozarolniczej działalności gospodarczej, będący członkiem zakonu kontemplacyjno-klauzurowego lub misjonarzem, opłacający składkę od minimalnej podstawy wymiaru.

⁶ kwoty przekazanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Kościelnego na sfinansowanie składek na ubezpieczenia społeczne osób duchownych.

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/